

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci **žalobce: G. V.,** zastoupeného Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem se sídlem Plzeň, Františkánská 7, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3**, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 2. 3. 2004 č. j. 59 Az 748/2003 – 20,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 2. 3. 2004 č. j. 59 Az 748/2003 - 20 zamítl žalobu podanou žalobcem (dále i „stěžovatel“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 9. 2003 č.j. OAM-4354/VL-11-04-2003, kterým nebyl žalobci udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), současně bylo vysloveno, že se na něj nevztahuje překážka vycestování dle § 91 téhož zákona. V odůvodnění rozsudku krajský soud zejména uvedl, že nelze přisvědčit námitce žalobce, že rozhodnutí žalovaného vychází z neúplného skutkového zjištění, neboť ze správního spisu vyplývá, že žalobci v průběhu správního řízení bylo několikrát umožněno uvést vše podstatné pro posouzení jeho návrhu na udělení azylu. Krajský soud neshledal ani žádná procesní pochybení při opatřování a provádění důkazů žalovaným a označil rozsah dokazování vzhledem k tomu, že žalobce ve správním řízení popsal pouze ekonomické potíže ve vlasti, za dostatečný. Námitka žalobce o pronásledování ze strany mafie by mohla před soudem obstát pouze tehdy, pokud by byla uplatněna již ve správním řízení a žalovaný by se s ní dostatečným způsobem nevypořádal,

to se v daném případě nestalo, žalobce ve správním řízení uváděl jiné důvody směřující k udělení azylu, a to důvody ekonomické. Kromě toho žalobce požádal o azyl také ve snaze legalizovat pobyt v České republice, žalovaný tak správně poukázal na úprava pobytu podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, a konstatoval, že legalizace pobytu není důvodem udělení azylu dle ustanovení zákona o azylu. Z vyložených důvodů dospěl krajský soud ke shodnému závěru jako žalovaný, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.

Proti citovanému rozsudku krajského soudu podal stěžovatel včas kasační stížnost, ve které uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen "s. ř. s."). Dle stěžovatele byla nesprávným způsobem posouzena právní otázka, zda je možno na něj vztáhnout ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu. Stěžovatel se ve své domovské zemi dostal do finančních potíží, nebyl schopen zajistit legálním způsobem prostředky pro svou obživu. Pokud stěžovatel žádal o zajištění zaměstnání či sociálních dávek, byl státními orgány odmítnut, nezbylo mu než vycestovat ze země a požádat o azyl. Je tak dán důvod pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť stěžovatel patří do sociální skupiny nezaměstnaných, kteří nemají žádné hmotné zabezpečení a stát tuto situaci toleruje. Dále má stěžovatel za to, že žalovaný nedostatečným způsobem provedl dokazování, na základě takto zjištěného skutkového stavu nebylo možno spravedlivě rozhodnout. Rovněž má stěžovatel za to, že soud nesprávným způsobem posoudil právní otázku, zda správní řízení netrpělo procesní vadou, neboť žalovaný se dopustil porušení správního řádu minimálně tím, že nedostatečným způsobem provedl dokazování a jeho rozhodnutí neodpovídá ustanovení § 47 odst. 3 správního řádu. Krajský soud dle stěžovatele pak zcela pominul skutečnost, že napadené rozhodnutí žalovaného je s ohledem na značný rozsah chyb v psaní nepřezkoumatelné, když text odůvodnění je takřka nečitelný. Stěžovatel také nesouhlasí se způsobem, jakým se soud vypořádal s tvrzením žalovaného o neexistenci překážek vycestování, neboť stěžovatel nepovažuje svůj návrat do vlasti vzhledem k chybějící ochraně ze strany policie za bezpečný. Stěžovatel navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jeho rozhodnutí i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu se zákonem, odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele a na vydané rozhodnutí. Dále je žalovaný toho názoru, že při posuzování existence překážky vycestování dle § 91 zákona o azylu postupoval zcela v souladu se zákonem o azylu. Žalovaný navrhuje, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že stěžovatel podal dne 2. 9. 2003 žádost o udělení azylu, ve které uvedl, že v jeho vlasti je těžký život, není práce, nemohl se uživit, proto přijel do České republiky. O azyl požádal, aby si zde legalizoval pobyt. V případě návratu do vlasti se ničeho neobává. V pohovoru k žádosti o udělení azylu dne 8. 9. 2003 stěžovatel podrobněji vylíčil své ekonomické potíže v Moldavsku, dále uvedl, že v České republice si chce najít práci a žít zde, ve vlasti jiné než ekonomické potíže neměl, problémy se státními orgány, soudy či policií tedy neměl.

Součástí správního spisu je také část Zprávy o dodržování lidských práv za rok 2001 v Moldavsku Ministerstva zahraničí Spojených států a informace o Moldavsku Ministerstva zahraničních věcí ČR.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud neshledal oprávněným stěžovatelem uplatněný důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky ohledně splnění podmínek pro udělení azylu krajským soudem. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je vybrána nesprávná právní norma, popř. je sice vybrána správná právní norma, ale je nesprávně vyložena nebo aplikována. Právní otázkou, kterou se soud v předcházejícím řízení zabýval, je otázka, zda důvody uváděné stěžovatelem, a to ekonomické potíže ve vlasti a snaha o legalizaci pobytu na území České republiky, mohou být důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Dle citovaného ustanovení se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Jak je zřejmé z odůvodnění napadeného rozsudku, krajský soud se všemi těmito skutečnostmi řádně zabýval a dospěl ke správnému závěru, že stěžovatelem uváděné důvody nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu a žalovaný tak nepochybil, když stěžovateli azyl neudělil.

Stěžovatel se v kasační stížnosti označil za příslušníka sociální skupiny nezaměstnaných. Stěžovatelem tvrzené skutečnosti nelze přijmout jako důvody pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Zákon o azylu přímo nevymezuje pojem sociální skupina, výkladem však lze dojít k závěru, že „sociální skupina“ se skládá z osob podobného společenského původu nebo postavení, obdobných majetkových poměrů, společenských obyčejů apod. Nejvyšší správní soud konstatuje, že u nezaměstnaných proto nelze o sociální skupině hovořit.

Co se týče námitky stěžovatele o nedostatečně provedeném dokazování a z toho plynoucím nedostatečně zjištěném skutkovém stavu věci, má Nejvyšší správní soud za to, že žalovaný provedl ve věci řádné dokazování, když pro rozhodnutí si opatřil dostatek podkladů (vycházel zejména z tvrzení stěžovatele uváděných v žádosti o udělení azylu a v pohovoru k žádosti, z informací o situaci v Moldavsku Ministerstva zahraničí Spojených států a Ministerstva zahraničních věcí ČR), na jejichž základě zjistil přesně a úplně skutkový stav věci, který rozebral v kontextu platné právní úpravy a dospěl k závěrům uvedeným v rozhodnutí. Rovněž krajský soud vycházel z dostatečných pokladů potřebných pro rozhodnutí, ve věci provedl řádné dokazování a dospěl ke stejným právním závěrům jako žalovaný. Nejvyšší správní soud přijaté závěry sdílí a v řízení neshledal vadu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Stěžovatel v kasační stížnosti dále uvádí, že krajský soud nesprávně posoudil otázku porušení ustanovení správního řádu žalovaným v řízení o udělení azylu, v čemž stěžovatel spatřuje důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud má za to, že krajský soud postupoval v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s., když přezkoumal rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, přičemž namítané porušení ustanovení správního řádu neshledal. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí podrobně popsal průběh řízení o udělení azylu, právní a skutková zjištění ve věci, hodnocení důkazů a konečná stanoviska. Krajský soud se v napadeném rozsudku dostatečným způsobem vypořádal se všemi žalobními námitkami stěžovatele, včetně otázky existence překážek vycestování dle § 91 zákona o azylu, přičemž neshledal stěžovatelem tvrzené nedostatky a porušení, odůvodnění rozsudku poskytuje dostatečnou skutkovou a právní oporu jeho výroku. Proto Nejvyšší správní soud neshledal důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatků důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě

řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Zde soud podotýká, že stěžovatel sice formálně podřadil vytýkané vady pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., obsahově se však jedná opětovně o vady spadající pod písm. b) citovaného ustanovení. Ani v tomto bodu však splnění důvodů kasační stížnosti Nejvyšší správní soud neshledal.

V kasační stížnosti stěžovatel nově namítá, že rozhodnutí žalovaného je s ohledem na značný rozsah chyb v psaní nepřezkoumatelné, když text odůvodnění je takřka nečitelný. Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Proto k výše uvedené skutečnosti, o níž se stěžovatel nezmínil v řízení u žalovaného ani v řízení u krajského soudu, a kterou uplatnil teprve v kasační stížnosti, nelze přihlížet.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl dle § 110 odst. 1 s. ř. s.

Stěžovatel podal také návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud se návrhem nezabýval, neboť věc byla vyřízena přednostně v souladu s ustanovením § 56 ve spojení s § 120 s. ř. s.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. ledna 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu